

Ministerie van Financiën

①
Hans en ik hebben
gesproken
② nieuw
memo
volgt.

DGT

Directie Strategie, Recht
en Beleid

TER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

nota

Concept Kamerbrief opstart invordering Toeslagen

Persoonsgegevens

Aanleiding

- Als gevolg van de coronapandemie zijn de (dwang)invorderingen voor alle toeslagschulden sinds maart 2020 gepauzeerd. In navolging hiervan zijn ook de belasting- en invorderingsrente tijdelijk verlaagd van 4% naar 0,01%.
- Toeslagen start de invordering dit voorjaar weer op. Op 22 februari jl. is door de staatssecretarissen van Financiën het besluit genomen om, onder voorbehoud van financiële dekking, bij de opstart van de invordering bij Toeslagen geen invorderingsrente in rekening te brengen.
- In de week van 14 maart wordt door FEZ een laatste poging ondernomen om de dekking hiervan bij de departementen te leggen. Er is gekeken of de convenanten met de departementen een oplossing bieden voor dit dekkingsvraagstuk. Hier zijn geen aanknopingspunten voor gevonden. Daarom vragen we bij deze notitie akkoord van de minister van Financiën om als terugvaloptie de middelen van dit besluit te dekken binnen de begroting van Financiën.
- Naar aanleiding van de eerdere bespreking met de staatssecretaris Toeslagen en Douane is een concept Kamerbrief opgesteld, die in bijlage 1 is opgenomen. Daarin is ten aanzien van de invordering opgenomen dat de dekking onderdeel is van de Voorjaarsbesluitvorming.

Datum

15 maart 2022

Notanummer

2022-0000093030

Bijlagen

1. Concept Kamerbrief

Ter besluitvorming aan de minister en stas Toeslagen en Douane

- 1) Wij zetten in op dekking door de departementen die beleidsverantwoordelijk zijn voor toeslagen (SZW, BZK, VWS). Dit heeft echter nog niet tot resultaat geleid terwijl de Kamer nu moet worden geïnformeerd over het uitvoeringsvoornemen. Gaat u akkoord om als terugvaloptie de middelen voor het niet rekenen van invorderingsrente bij de opstart van de invordering bij Toeslagen binnen de begroting van Financiën te dekken? Deze incidentele 20 mln gaat bij inzet van de terugval ten koste van de ruimte voor andere Financiën problematiek.

Ter bespreking met de stas Toeslagen en Douane

- 2) Het voorstel om het bij de opstart niet rekenen van invorderingsrente op te nemen in een beleidsbesluit.
- 3) De concept Kamerbrief.

Toelichting

Aan de minister van Financiën en staatssecretaris Toeslagen en Douane:

1) Dekking invorderingsrente

- Sinds de start van de coronapandemie zijn de invorderingen gepauzeerd en is de rente teruggebracht naar 0,01%. De Belastingdienst heeft de invorderingen in het najaar van 2021 opgestart en zal vanaf juli dit jaar weer 1% invorderingsrente gaan rekenen, wat oploopt tot 4% begin januari 2024.
- Toeslagen start de invordering vanaf april 2022 gefaseerd op. Per 1 juli 2022 zijn circa 700.000 vorderingen niet of niet volledig opgestart. Toeslagen vindt het niet uitlegbaar om rente te rekenen over vorderingen die buiten de burger om zijn gepauzeerd en vindt het verschil dat ontstaat tussen burgers bij wie voor of na 1 juli wordt opgestart onwenselijk. Als verdere argumentatie geldt dat kwetsbare burgers opgestapelde vorderingen moeizamer kunnen betalen als extra kosten in rekening wordt gebracht. In dat geval ontstaat juist een verdere ophoping van schulden. Ook blijkt uit ervaring het in rekening brengen van rente geen stimulans is voor deze burgers om een betalingsregeling af te sluiten.
- Er zijn twee soorten derving als gevolg van de pauzering van de invordering. Zowel de derving van de pauzering van de invordering zelf, de niet binnengekomen betalingen, als de derving van de lagere invorderingsrente (0,01% in plaats van 4%). De afgelopen jaren hebben VWS, BZK en SZW deze beide kosten zelf opgevangen. Ten aanzien van de derving van de gepauzeerde vorderingen vangen de departementen de resterende derving zelf op. Er wordt geen gezamenlijke claim meer ingediend voor de voorjaarsbesluitvorming, zoals eerder was besproken met de departementen.
- De dekking van de derving van de invorderingsrente tijdens de opstart is daarmee nog ongedekt (cumulatief ca. €18 mln.). De betrokken departementen zijn het inhoudelijk eens met het niet rekenen van invorderingsrente, maar vinden het niet aan hen om de derving hiervan op te vangen. Enerzijds omdat zij dit als een coronamaatregel zien, maar ook omdat zij het invorderingsbeleid, en daarmee ook de uitvoering, een aangelegenheid van Financiën vinden. Het is ambtelijk niet gelukt om ook deze discussie te beslechten, naast het niet langer indienen van een gezamenlijke claim waarbij de departementen al het overgrote deel van de gevolgen van de pauzering zelf dekken.
- Vanuit de uitvoering is op de kortst mogelijke termijn een besluit nodig over de dekking. De voorjaarsbesluitvorming kan niet worden afgewacht, omdat het rentepercentage moet zijn verwerkt in de systemen en we daarnaast de noodzaak zien om de Kamer spoedig te informeren over de opstart, omdat over een maand de eerste brieven aan burgers worden verzonden.
- FEZ onderneemt deze week een laatste poging de dekking bij de departementen neer te leggen. Dit zal ook in de (ambtelijke) bilaterale gesprekken over de voorjaarsbesluitvorming worden meegenomen. Omdat niet zeker is dat op deze wijze alsnog dekking wordt gevonden en er wel vooraf zekerheid moet zijn over dekking wordt nu een akkoord van de minister van Financiën gevraagd om de middelen als terugvaloptie op de Financiën begroting te dekken. In de Kamerbrief wordt nog geen uitspraak gedaan over de precieze dekking.

Aan de staatssecretaris Toeslagen en Douane:

2) Voorstel beleidsbesluit invorderingsrente

- Op ambtelijk niveau is vanuit DGFZ informeel voorbereidend contact geweest met de RvS over het voornemen om de invorderingsrente met een beleidsbesluit aan te passen. Uit dit gesprek kwam naar voren dat de RvS zoals verwacht kritisch staat tegenover het inzetten van een beleidsbesluit.
- Omdat de Raad van State in dit stadium nog formeel nog geen rol heeft, maar pas als de wet ter advisering wordt voorgelegd, is er op dit moment geen directe aanleiding om hierover nader contact met de vice-voorzitter van de Raad van State, Thom de Graaf, op te nemen.
- Wij (DGFZ en DGTSL) stellen daarom voor om verder te gaan op de ingeslagen weg met beleidsbesluit gevolgd door wetgeving. Daarbij dienen we wel te rekenen op een kritisch advies van de RvS op het moment dat de wetgeving waarin (met terugwerkende kracht) de maatregel wordt gecodificeerd ter advisering wordt aangeboden.
- Wij denken echter dat er voldoende argumenten zijn om in dit uitzonderlijke geval, ten gunste van de toeslaggerechtigden, met een beleidsbesluit te werken. Overwegingen om in dit geval wel een beleidsbesluit uit te vaardigen:
 - Er wordt voorkomen dat er rente gerekend wordt over vorderingen die gepauzeerd zijn op initiatief van de overheid.
 - Het beleidsbesluit heeft beperkt bereik (alleen gepauzeerde vorderingen en vorderingen voldaan middels de aangeboden betalingsregeling).
 - Het beleidsbesluit is voor een beperkte periode (juli t/m december 2022).
 - Het is begunstigend beleid voor de burger.
 - De uitvoering heeft de uitvoerbaarheid onderzocht en uitvoerbaar geacht.
 - Verder wordt met het beleidsbesluit voorkomen dat er inconsistent beleid wordt gevoerd, door eerst wél rente te rekenen en later (indien tot die beslissing wordt overgegaan) geen rente te rekenen. Dit laatste heeft zowel voor de burger als voor de uitvoering negatieve effecten.
- Gezien de kritische geluiden over het gebruik van beleidsbesluiten is het voorstel om de Eerste en Tweede Kamer bij de Kamerbrief te informeren over dit voorgenomen beleidsbesluit.

3) Kamerbrief

- Aangezien de eerste vooraankondigingen medio april worden verzonden is het wenselijk op korte termijn de Kamer te informeren over de opstart.
- Bijgaande Kamerbrief is afgestemd met de toeslagdepartementen. De passages over invorderingsrente en dekking zijn onder voorbehoud.
- Daarnaast wordt nog een passage toegevoegd over de communicatie naar de UHT populatie, waarin ook uw vragen uit het weekoverleg van 7 maart jl. worden meegenomen.
- Parallel worden twee andere Kamerbrieven voorbereid, die raakvlak hebben met de brief over de opstart: 1) de brief met de heroverweging stroomlijnen Rood Blauw en de herijking van de invorderingsstrategie en 2) een Rijksbrede brief over de coronasteun.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A 20-03-2022
bespreken

TER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Strategie, Recht
en Beleid

Persoonsgegevens

nota

Concept Kamerbrief opstart invordering Toeslagen

Aanleiding

- Als gevolg van de coronapandemie zijn de (dwang)invorderingen voor alle toeslagschulden sinds maart 2020 gepauzeerd. In navolging hiervan zijn ook de belasting- en invorderingsrente tijdelijk verlaagd van 4% naar 0,01%.
- Toeslagen start de invordering dit voorjaar weer op. Op 22 februari jl. is door de staatssecretarissen van Financiën het besluit genomen om, onder voorbehoud van financiële dekking, bij de opstart van de invordering bij Toeslagen geen invorderingsrente in rekening te brengen.
- In de week van 14 maart wordt door FEZ een laatste poging ondernomen om de dekking hiervan bij de departementen te leggen. Er is gekeken of de convenanten met de departementen een oplossing bieden voor dit dekkingsvraagstuk. Hier zijn geen aanknopingspunten voor gevonden. Daarom vragen we bij deze notitie akkoord van de minister van Financiën om als terugvaloptie de middelen van dit besluit te dekken binnen de begroting van Financiën.
- Naar aanleiding van de eerdere bespreking met de staatssecretaris Toeslagen en Douane is een concept Kamerbrief opgesteld, die in bijlage 1 is opgenomen. Daarin is ten aanzien van de invordering opgenomen dat de dekking onderdeel is van de Voorjaarsbesluitvorming.

Datum

15 maart 2022

Notanummer

2022-0000093030

Bijlagen

1. Concept Kamerbrief

Ter besluitvorming aan de minister en stas Toeslagen en Douane

- 1) Wij zetten in op dekking door de departementen die beleidsverantwoordelijk zijn voor toeslagen (SZW, BZK, VWS). Dit heeft echter nog niet tot resultaat geleid terwijl de Kamer nu moet worden geïnformeerd over het uitvoeringsvoornemen. Gaat u akkoord om als terugvaloptie de middelen voor het niet rekenen van invorderingsrente bij de opstart van de invordering bij Toeslagen binnen de begroting van Financiën te dekken? Deze incidentele 20 mln gaat bij inzet van de terugval ten koste van de ruimte voor andere Financiën problematiek.

Ter bespreking met de stas Toeslagen en Douane

- 2) Het voorstel om het bij de opstart niet rekenen van invorderingsrente op te nemen in een beleidsbesluit.
- 3) De concept Kamerbrief.

akkoord

bespreken

→ communicatie

Toelichting

Aan de minister van Financiën en staatssecretaris Toeslagen en Douane:

1) Dekking invorderingsrente

- Sinds de start van de coronapandemie zijn de invorderingen gepauzeerd en is de rente teruggebracht naar 0,01%. De Belastingdienst heeft de invorderingen in het najaar van 2021 opgestart en zal vanaf juli dit jaar weer 1% invorderingsrente gaan rekenen, wat oploopt tot 4% begin januari 2024.
- Toeslagen start de invordering vanaf april 2022 gefaseerd op. Per 1 juli 2022 zijn circa 700.000 vorderingen niet of niet volledig opgestart. Toeslagen vindt het niet uitlegbaar om rente te rekenen over vorderingen die buiten de burger om zijn gepauzeerd en vindt het verschil dat ontstaat tussen burgers bij wie voor of na 1 juli wordt opgestart onwenselijk. Als verdere argumentatie geldt dat kwetsbare burgers opgestapelde vorderingen moeizamer kunnen betalen als extra kosten in rekening wordt gebracht. In dat geval ontstaat juist een verdere ophoping van schulden. Ook blijkt uit ervaring het in rekening brengen van rente geen stimulans is voor deze burgers om een betalingsregeling af te sluiten.
- Er zijn twee soorten derving als gevolg van de pauzering van de invordering. Zowel de derving van de pauzering van de invordering zelf, de niet binnengekomen betalingen, als de derving van de lagere invorderingsrente (0,01% in plaats van 4%). De afgelopen jaren hebben VWS, BZK en SZW deze beide kosten zelf opgevangen. Ten aanzien van de derving van de gepauzeerde vorderingen vangen de departementen de resterende derving zelf op. Er wordt geen gezamenlijke claim meer ingediend voor de voorjaarsbesluitvorming, zoals eerder was besproken met de departementen.
- De dekking van de derving van de invorderingsrente tijdens de opstart is daarmee nog ongedekt (cumulatief ca. €18 mln.). De betrokken departementen zijn het inhoudelijk eens met het niet rekenen van invorderingsrente, maar vinden het niet aan hen om de derving hiervan op te vangen. Enerzijds omdat zij dit als een coronamaatregel zien, maar ook omdat zij het invorderingsbeleid, en daarmee ook de uitvoering, een aangelegenheid van Financiën vinden. Het is ambtelijk niet gelukt om ook deze discussie te beslechten, naast het niet langer indienen van een gezamenlijke claim waarbij de departementen al het overgrote deel van de gevolgen van de pauzering zelf dekken.
- Vanuit de uitvoering is op de kortst mogelijke termijn een besluit nodig over de dekking. De voorjaarsbesluitvorming kan niet worden afgewacht, omdat het rentepercentage moet zijn verwerkt in de systemen en we daarnaast de noodzaak zien om de Kamer spoedig te informeren over de opstart, omdat over een maand de eerste brieven aan burgers worden verzonden.
- FEZ onderneemt deze week een laatste poging de dekking bij de departementen neer te leggen. Dit zal ook in de (ambtelijke) bilaterale gesprekken over de voorjaarsbesluitvorming worden meegenomen. Omdat niet zeker is dat op deze wijze alsnog dekking wordt gevonden en er wel vooraf zekerheid moet zijn over dekking wordt nu een akkoord van de minister van Financiën gevraagd om de middelen als terugvaloptie op de Financien begroting te dekken. In de Kamerbrief wordt nog geen uitspraak gedaan over de precieze dekking.

Aan de staatssecretaris Toeslagen en Douane:

2) Voorstel beleidsbesluit invorderingsrente

- Op ambtelijk niveau is vanuit DGFZ informeel voorbereidend contact geweest met de RvS over het voornemen om de invorderingsrente met een beleidsbesluit aan te passen. Uit dit gesprek kwam naar voren dat de RvS zoals verwacht kritisch staat tegenover het inzetten van een beleidsbesluit.
- Omdat de Raad van State in dit stadium nog formeel nog geen rol heeft, maar pas als de wet ter advisering wordt voorgelegd, is er op dit moment geen directe aanleiding om hierover nader contact met de vice-voorzitter van de Raad van State, Thom de Graaf, op te nemen.
- Wij (DGFZ en DGTSL) stellen daarom voor om verder te gaan op de ingeslagen weg met beleidsbesluit gevolgd door wetgeving. Daarbij dienen we wel te rekenen op een kritisch advies van de RvS op het moment dat de wetgeving waarin (met terugwerkende kracht) de maatregel wordt gecodificeerd ter advisering wordt aangeboden.
- Wij denken echter dat er voldoende argumenten zijn om in dit uitzonderlijke geval, ten gunste van de toeslaggerechtigden, met een beleidsbesluit te werken. Overwegingen om in dit geval wel een beleidsbesluit uit te vaardigen:
 - Er wordt voorkomen dat er rente gerekend wordt over vorderingen die gepauzeerd zijn op initiatief van de overheid.
 - Het beleidsbesluit heeft beperkt bereik (alleen gepauzeerde vorderingen en vorderingen voldaan middels de aangeboden betalingsregeling).
 - Het beleidsbesluit is voor een beperkte periode (juli t/m december 2022).
 - Het is begunstigend beleid voor de burger.
 - De uitvoering heeft de uitvoerbaarheid onderzocht en uitvoerbaar geacht.
 - Verder wordt met het beleidsbesluit voorkomen dat er inconsistent beleid wordt gevoerd, door eerst wél rente te rekenen en later (indien tot die beslissing wordt overgegaan) geen rente te rekenen. Dit laatste heeft zowel voor de burger als voor de uitvoering negatieve effecten.
- Gezien de kritische geluiden over het gebruik van beleidsbesluiten is het voorstel om de Eerste en Tweede Kamer bij de Kamerbrief te informeren over dit voorgenomen beleidsbesluit.

} zijn er alternatieven?

3) Kamerbrief

- Aangezien de eerste vooraankondigingen medio april worden verzonden is het wenselijk op korte termijn de Kamer te informeren over de opstart.
- Bijgaande Kamerbrief is afgestemd met de toeslagdepartementen. De passages over invorderingsrente en dekking zijn onder voorbehoud.
- Daarnaast wordt nog een passage toegevoegd over de communicatie naar de UHT populatie, waarin ook uw vragen uit het weekoverleg van 7 maart jl. worden meegenomen.
- Parallel worden twee andere Kamerbrieven voorbereid, die raakvlak hebben met de brief over de opstart: 1) de brief met de heroverweging stroomlijnen Rood Blauw en de herijking van de invorderingsstrategie en 2) een Rijksbrede brief over de coronasteun.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Strategie, Recht
& Beleid

Persoonsgegevens

nota

randvoorwaarden invorderingsrente

Aanleiding

Naar aanleiding van de bespreking van de Nota en Kamerbrief opstart invordering (DGT 2022-0000093030) op woensdag 23 maart jl. heeft u (Stas TD) gevraagd om een aanvullende nota met toelichting op de geadviseerde juridische grondslag, de relatie tot het budgetrecht van de Kamer, een aangepaste versie van de concept Kamerbrief (bijlage 1) en een eerste concept persbericht. Het concept persbericht volgt nog.

Datum

24 maart 2022

Notanummer

2022-0000105011

Bijlagen

geen

In verband met de relatie tot het budgetrecht van de Kamer is ook akkoord van de minister benodigd

Beslispunten Minister

- Bent u akkoord met het handelen conform artikel 2.27 tweede lid CW en het opnemen daarvan in de brief? Zie het kopje 'relatie tot budgetrecht' in de toelichting.
 - i.v.m. toepassing en verwijzing naar artikel 2.27, tweede lid CW in de brief (waarbij voorafgaand aan goedkeuring van de kamers van de 1ste supp. met de uitvoering gestart wordt vanwege urgentie t.b.v. duidelijkheid voor burgers en de lange voorbereidingstijd) wordt uw toestemming gevraagd voor het verzenden van de brief. Dit is met de IRF afgestemd.
 - Voorwaardelijk aan verzending van de brief is een akkoord van de politieke vierhoek op 29 maart op derving van invorderingsrente binnen het inkomstenkader door de zorgtoeslag.

Vraag?
zie
Kamer
debat
toeslagen
op dit
punt?

Beslispunten Stas TD

- Bent u akkoord om de juridische grondslag voor en communicatie over het "niet rekenen van invorderingsrente" voor gepauzeerde vorderingen Toeslagen vorm te geven conform onderstaand advies?
- Bent u akkoord met de aangepaste versie van de Kamerbrief waarmee we dit voornemen – en de bredere aanpak voor de opstart van de invordering – op korte termijn met de Kamer willen delen?

Adviezen

- Wij (DGTSL/DGFZ/FEZ) adviseren u om in de Kamerbrief over de opstart van de invordering aan te kondigen een spoedwetstraject te starten om het niet

rekenen van invorderingsrente bij het aanbieden van een betalingsregeling tijdens de opstart een juridische basis te geven.

- We adviseren u om in deze brief te benoemen dat u om een zorgvuldige en tijdige opstart mogelijk te maken van plan bent om in de tweede helft van april over dit voornemen te communiceren richting burgers, ondanks de dilemma's die daarbij spelen.
- We adviseren u om in deze brief te benoemen dat de budgettaire gevolgen bij voorjaarsnota verwerkt worden en dat u een beroep doet op artikel CW2.27 tweede lid, om vooruitlopend op het indienen van de 1^e supplettoire begroting al te handelen.
- We adviseren u om – indien u twijfelt over het begrip voor dit voornemen in de Kamer – hier vooraf afstemming over te zoeken.

Toelichting

Relatie tot budgetrecht

- Dekking via de begroting van de Toeslagdepartementen heeft de voorkeur. Mocht dit niet lukken dan is dekking van artikel 10 van de Financiënbegroting de terugvaloptie. Omvang is geraamd op ca. €18 mln.
 - Dit laatste past binnen de huidige begrotingskaders.
 - Dit wordt verwerkt in de eerste supplettoire begroting.
- Omdat vooruitgelopen wordt op autorisatie door het parlement van de eerste supplettoire begroting, wordt beroep gedaan op artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 (CW 2.27, 2^e lid), waarbij in het belang van het Rijk al gestart wordt met de uitvoering.
 - Hierdoor moet zowel de eerste als de tweede kamer geïnformeerd worden – de brief moet dus naar beide kamers verzonden worden.
 - Daarnaast moet de minister als eindverantwoordelijke voor de begroting van Financiën ook een akkoord geven op verzending van de brief.
- Tot slot raakt een deel van de gederfde invorderingsrente het inkomstenkader, namelijk het gedeelte wat toeziet op de zorgtoeslag. Dinsdag 29 maart wordt dit besluit voorgelegd in de politieke vierhoek ter akkoord (Premier, SZW, EZK, FIN). Verzending van de kamerbrief kan dus pas na dit akkoord plaatsvinden.

Juridische grondslag

- Voor het niet rekenen van invorderingsrente bij de gepauzeerde toeslagvorderingen die worden voldaan middels een aangeboden betalingsregeling bent u eerder geadviseerd om vooruitlopend op wetgeving een beleidsbesluit uit te vaardigen.
- Na nader onderzoek blijkt dat bij het gebruik van een beleidsbesluit in dit verband steeds meer vraagtekens te stellen zijn. Het gebruik van dit soort beleidsbesluiten stuit op steeds meer kritiek, zowel vanuit het parlement, de Afdeling advisering van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer als J&V.
- J&V heeft aangegeven dat het op korte termijn een wetgevingsrapport in de MR te gaat agenderen, waarin het kritiek zal uiten op de praktijk van FIN om beleidsbesluiten uit te vaardigen vooruitlopend op wetgeving. Dit is de afgelopen tien jaar niet voorgekomen. De aanleiding hiervoor is de grote kritiek van J&V op het bij beleidsbesluit aanpassen van het tarief in de accijns per 1 april 2022.

- Wij verwachten hierdoor dat een nieuw beleidsbesluit vooruitlopend op wetgeving tot veel terechte kritiek zal leiden.
- Daarnaast speelt mee dat onlangs besloten is de in het kader van het koopkrachtpakket afgesproken verlaging van het BTW-tarief per 1 juli op te nemen in spoedwetgeving, waardoor de vraag gesteld zal gaan worden waarom dat voor dit dossier niet zou kunnen.
- Gezien voorgaande adviseren wij om het aanpassen van de invorderingsrente direct bij wet te regelen. Daarvoor is spoedwetgeving noodzakelijk. Een eerste indicatieve planning duidt er op dat een dergelijk wetsvoorstel rekening houdend met behandeling in de MR (en niet via onderraden) en spoedadvies bij de Raad van State, begin mei aan de Tweede Kamer kan worden gezonden.

Verhouding wetgeving en mogelijkheid versturen brieven aan toeslagontvangers

- U heeft gevraagd hoe dit zich verhoudt tot het al versturen van brieven aan de betreffende toeslagontvangers. In de geplande brieven wordt het onderwerp invorderingsrente weliswaar niet actief benoemd; in de berekeningen wordt wel uitgegaan van geen rente en desgevraagd zullen we dit ook aan burgers en andere stakeholders moeten kunnen toelichten. Hiermee wordt dan vooruitgelopen op de benodigde wetgeving. U heeft aangegeven te willen voorkomen dat de in deze brieven opgenomen belofte uiteindelijk niet nagekomen wordt.
- De 'koninklijke route' zou zijn om elke vorm van communicatie richting burgers over de invorderingsrente uit te stellen tot na goedkeuring van de spoedwet in de 1^e Kamer. Dit zou betekenen dat de opstart van de invordering tenminste meerdere maanden vertraging oploopt, waardoor burgers langer in onduidelijkheid blijven en de verwachte derving van terugvorderingen verder oploopt. Hoeveel maanden vertraging is pas te bepalen na alle gevolgen voor de hele keten in beeld gebracht te hebben.
- Aangezien het voornemen in het kader van de opstart geen rente te rekenen volledig begunstigend beleid is en het alternatief – om wel invorderingsrente te rekenen over vorderingen die vanuit de overheid gepauzeerd zijn – lastig uitlegbaar is, denken wij dat in dit geval te rechtvaardigen is om van deze 'koninklijke route' af te wijken.
- We adviseren wel om hier in de Kamerbrief heel transparant over te zijn, en de Kamer daarmee de gelegenheid te bieden om hier de komende weken nog over aan de bel te trekken.
- U kunt overwegen om na verzending van de brief actief de Kamerfracties te benaderen om draagvlak voor de wet te toetsen, dit kan tevens het wetstraject bespoedigen.
Indien de Kamer toch niet instemt, blijven de reeds aangeboden betalingsregelingen waarbij geen rente in rekening wordt gebracht aan de burgers nog steeds geldig vanuit het oogpunt van gewekt vertrouwen. De burger ondervindt hier dan dus ook geen nadelige gevolgen van. Wel kan het niet in rekening brengen van de invorderingsrente binnen die betalingsregelingen als onrechtmatig worden gezien.

Verhouding wetgeving en voordien uitgevoerde afbetalingen

- Aanvullend hierop hebben we ook geconstateerd dat het mogelijk is dat mensen vóór juli al beginnen met afbetalen van hun openstaande vordering.
- Dit betekent dat er in die periode over die aflossingsbedragen géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht in plaats van 0,01%. Er bestaat

zodoende in theorie een risico dat er mogelijk onrechtmatig invorderingsrente niet is geïnd. In de praktijk zal dit niet voorkomen, gezien de korte periode waarop dit verschil bestaat, de beperkte termijnen die dan afbetaald worden en de geldende drempelbedragen voor het in rekening brengen van die rente. Burgers hadden ook op basis van de dan nog geldende wet en regelgeving geen rente hoeven te betalen.

- In voorkomende gevallen zou het om materieel insignificante bedragen gaan (ter indicatie, bij een terugvordering van €5000, zou het op jaarbasis om 50 cent gaan).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A 22-03-2022
besproken
20/03

TER BESLISSING

Aan
de minister
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Strategie, Recht
& Beleid

nota

randvoorwaarden invorderingsrente

Persoonsgegevens

Aanleiding

Naar aanleiding van de bespreking van de Nota en Kamerbrief opstart invordering (DGT 2022-0000093030) op woensdag 23 maart jl. heeft u (Stas TD) gevraagd om een aanvullende nota met toelichting op de geadviseerde juridische grondslag, de relatie tot het budgetrecht van de Kamer, een aangepaste versie van de concept Kamerbrief (bijlage 1) en een eerste concept persbericht. Het concept persbericht volgt nog.

Datum

24 maart 2022

Notanummer

2022-0000105011

Bijlagen

geen

In verband met de relatie tot het budgetrecht van de Kamer is ook akkoord van de minister benodigd

Beslispunten Minister

- Bent u akkoord met het handelen conform artikel 2.27 tweede lid CW en het opnemen daarvan in de brief? Zie het kopje 'relatie tot budgetrecht' in de toelichting.
 - i.v.m. toepassing en verwijzing naar artikel 2.27, tweede lid CW in de brief (waarbij voorafgaand aan goedkeuring van de kamers van de 1ste supp. met de uitvoering gestart wordt vanwege urgentie t.b.v. duidelijkheid voor burgers en de lange voorbereidingstijd) wordt uw toestemming gevraagd voor het verzenden van de brief. Dit is met de IRF afgestemd.
 - Voorwaardelijk aan verzending van de brief is een akkoord van de politieke vierhoek op 29 maart op derving van invorderingsrente binnen het inkomstenkader door de zorgtoeslag.

andere ministerie
zie toelichting

Beslispunten Stas TD

- Bent u akkoord om de juridische grondslag voor en communicatie over het "niet rekenen van invorderingsrente" voor gepauzeerde vorderingen Toeslagen vorm te geven conform onderstaand advies?
- Bent u akkoord met de aangepaste versie van de Kamerbrief waarmee we dit voornemen – en de bredere aanpak voor de opstart van de invordering – op korte termijn met de Kamer willen delen?

Adviezen

- Wij (DGTSL/DGFZ/FEZ) adviseren u om in de Kamerbrief over de opstart van de invordering aan te kondigen een spoedwetstraject te starten om het niet

rekenen van invorderingsrente bij het aanbieden van een betalingsregeling tijdens de opstart een juridische basis te geven.

- We adviseren u om in deze brief te benoemen dat u om een zorgvuldige en tijdige opstart mogelijk te maken van plan bent om in de tweede helft van april over dit voornemen te communiceren richting burgers, ondanks de dilemma's die daarbij spelen.
- We adviseren u om in deze brief te benoemen dat de budgettaire gevolgen bij voorjaarsnota verwerkt worden en dat u een beroep doet op artikel CW2.27 tweede lid, om vooruitlopend op het indienen van de 1^e suppletoire begroting af te handelen.
- We adviseren u om – indien u twijfelt over het begrip voor dit voornemen in de Kamer – hier vooraf afstemming over te zoeken.

Toelichting

Relatie tot budgetrecht

- Dekking via de begroting van de Toeslagdepartementen heeft de voorkeur. Mocht dit niet lukken dan is dekking van artikel 10 van de Financiënbegroting de terugvaloptie. Omvang is geraamd op ca. €18 mln.
 - Dit laatste past binnen de huidige begrotingskaders.
 - Dit wordt verwerkt in de eerste suppletoire begroting.
- Omdat vooruitgelopen wordt op autorisatie door het parlement van de eerste suppletoire begroting, wordt beroep gedaan op artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 (CW 2.27, 2^e lid), waarbij in het belang van het Rijk al gestart wordt met de uitvoering.
 - Hierdoor moet zowel de eerste als de tweede kamer geïnformeerd worden – de brief moet dus naar beide kamers verzonden worden.
 - Daarnaast moet de minister als eindverantwoordelijke voor de begroting van Financiën ook een akkoord geven op verzending van de brief.
- Tot slot raakt een deel van de gederfde invorderingsrente het inkomstenkader, namelijk het gedeelte wat toeziet op de zorgtoeslag. Dinsdag 29 maart wordt dit besluit voorgelegd in de politieke vierhoek ter akkoord (Premier, SZW, EZK, FIN). Verzending van de kamerbrief kan dus pas na dit akkoord plaatsvinden.

steun ges
onder bouwing
gebruik.
2.27

Juridische grondslag

- Voor het niet rekenen van invorderingsrente bij de gepauzeerde toeslagvorderingen die worden voldaan middels een aangeboden betalingsregeling bent u eerder geadviseerd om vooruitlopend op wetgeving een beleidsbesluit uit te vaardigen.
- Na nader onderzoek blijkt dat bij het gebruik van een beleidsbesluit in dit verband steeds meer vraagtekens te stellen zijn. Het gebruik van dit soort beleidsbesluiten stuit op steeds meer kritiek, zowel vanuit het parlement, de Afdeling advisering van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer als J&V. J&V heeft aangegeven dat het op korte termijn een wetgevingsrapport in de MR te gaat agenderen, waarin het kritiek zal uiten op de praktijk van FIN om beleidsbesluiten uit te vaardigen vooruitlopend op wetgeving. Dit is de afgelopen tien jaar niet voorgekomen. De aanleiding hiervoor is de grote kritiek van J&V op het bij beleidsbesluit aanpassen van het tarief in de accijns per 1 april 2022.

wanneer

beleids
besluit

overzicht waar
nog meer gedacht
wordt aan beleidsbesluiten en lfd 2.27

- Wij verwachten hierdoor dat een nieuw beleidsbesluit vooruitlopend op wetgeving tot veel terechte kritiek zal leiden.
- Daarnaast speelt mee dat onlangs besloten is de in het kader van het koopkrachtpakket afgesproken verlaging van het BTW-tarief per 1 juli op te nemen in spoedwetgeving, waardoor de vraag gesteld zal gaan worden waarom dat voor dit dossier niet zou kunnen.
- Gezien voorgaande adviseren wij om het aanpassen van de invorderingsrente direct bij wet te regelen. Daarvoor is spoedwetgeving noodzakelijk. Een eerste indicatieve planning duidt er op dat een dergelijk wetsvoorstel rekening houdend met behandeling in de MR (en niet via onderraden) en spoedadvies bij de Raad van State, begin mei aan de Tweede Kamer kan worden gezonden.

Verhouding wetgeving en mogelijkheid versturen brieven aan toeslagontvangers

- U heeft gevraagd hoe dit zich verhoudt tot het al versturen van brieven aan de betreffende toeslagontvangers. In de geplande brieven wordt het onderwerp invorderingsrente weliswaar niet actief benoemd; in de berekeningen wordt wel uitgegaan van geen rente en desgevraagd zullen we dit ook aan burgers en andere stakeholders moeten kunnen toelichten. Hiermee wordt dan vooruitgelopen op de benodigde wetgeving. U heeft aangegeven te willen voorkomen dat de in deze brieven opgenomen belofte uiteindelijk niet nagekomen wordt.
- De 'koninklijke route' zou zijn om elke vorm van communicatie richting burgers over de invorderingsrente uit te stellen tot na goedkeuring van de spoedwet in de 1^e Kamer. Dit zou betekenen dat de opstart van de invordering tenminste meerdere maanden vertraging oploopt, waardoor burgers langer in onduidelijkheid blijven en de verwachte derving van terugvorderingen verder oploopt. Hoeveel maanden vertraging is pas te bepalen na alle gevolgen voor de hele keten in beeld gebracht te hebben.
- Aangezien het voornemen in het kader van de opstart geen rente te rekenen volledig begunstigend beleid is en het alternatief – om wel invorderingsrente te rekenen over vorderingen die vanuit de overheid gepauzeerd zijn – lastig uitlegbaar is, denken wij dat in dit geval te rechtvaardigen is om van deze 'koninklijke route' af te wijken.
- We adviseren wel om hier in de Kamerbrief heel transparant over te zijn, en de Kamer daarmee de gelegenheid te bieden om hier de komende weken nog over aan de bel te trekken.
- U kunt overwegen om na verzending van de brief actief de Kamerfracties te benaderen om draagvlak voor de wet te toetsen, dit kan tevens het wetstraject bespoedigen.

Indien de Kamer toch niet instemt, blijven de reeds aangeboden betalingsregelingen waarbij geen rente in rekening wordt gebracht aan de burgers nog steeds geldig vanuit het oogpunt van gewekt vertrouwen. De burger ondervindt hier dan dus ook geen nadelige gevolgen van. Wel kan het niet in rekening brengen van de invorderingsrente binnen die betalingsregelingen als onrechtmatig worden gezien.

Verhouding wetgeving en voordien uitgevoerde afbetalingen

- Aanvullend hierop hebben we ook geconstateerd dat het mogelijk is dat mensen vóór juli al beginnen met afbetalen van hun openstaande vordering.
- Dit betekent dat er in die periode over die aflossingsbedragen géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht in plaats van 0,01%. Er bestaat

geen 0,01%

steun
onderbouwing

we hierover
"vooraf"

13

zodoende in theorie een risico dat er mogelijk onrechtmatig invorderingsrente niet is geïnd. In de praktijk zal dit niet voorkomen, gezien de korte periode waarop dit verschil bestaat, de beperkte termijnen die dan afbetaald worden en de geldende drempelbedragen voor het in rekening brengen van die rente. Burgers hadden ook op basis van de dan nog geldende wet en regelgeving geen rente hoeven te betalen.

- In voorkomende gevallen zou het om materieel insignificante bedragen gaan (ter indicatie, bij een terugvordering van €5000, zou het op jaarbasis om 50 cent gaan).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A31-03-2022

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Strategie, Recht
& Beleid

TER INFORMATIE

Aan
de minister
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief opstart gepauzeerde invorderingen toeslagen

Datum

29 maart 2022

Notanummer

2022-0000108735

Bijlagen

geen

Aanleiding

Naar aanleiding van de bespreking op 29 maart 2022 over de opstart van de gepauzeerde invorderingen van Toeslagen is de Kamerbrief aangepast. Daarnaast is een memo opgesteld ter beantwoording van de vraag van de minister op de nota randvoorwaarden invorderingsrente. Deze stukken worden als een pakket aangeboden. Voor de minister zijn twee beslispunten opgenomen in het bijgevoegd memo 'Memo Minister Invorderingsrente Beantwoording' van belang.

Beslispunten

- Bent u akkoord met deze tekenversie van de Kamerbriefbrief? Indien u akkoord bent is het voorstel om de brief aan de Eerste Kamer en de Tweede Kamer te sturen, gezien het proces rondom de spoedwet invorderingsrente.
- Gaat u akkoord met het verzenden van deze beslisnota en de onderliggende stukken als bijlage in het kader van actieve openbaarmaking aan de Kamers?

akkoord met
nog een paar
technische
aanpassingen
akkoord

Kern

- De vierhoek is akkoord met de derving in het inkomstenkader voor wat betreft de invorderingsrente voor de zorgtoeslag.
- Het gesprek tussen de FEZ-directies van FIN, SZW en BZK heeft plaatsgevonden. Dit biedt nog geen oplossing voor het dekkingvraagstuk, maar vormt ook geen belemmering voor het verzenden van de brief.
- Het akkoord van de minister op CW 2.27 tweede lid is niet nodig omdat het derving van inkomsten betreft in plaats van hogere uitgaven. Wel wordt er parallel nog een memo naar de minister gestuurd ter beantwoording van haar vraag over hoe het Kamerdebat koopkracht op dit punt zit.
 - Het niet-toepassen van CW 2.27 tweede lid is anders dan ons eerdere advies. Na extra overleg met DGRB hebben wij ons advies aangepast. De CW schrijft voor dat enkel het uitgavenbedrag van de bij wet vastgestelde begroting als maximum geldt (Artikel 2.3, vierde lid). Het ontvangstenbedrag geldt niet als maximum. In deze casus betreft het derving van ontvangsten. Wij verwijzen naar de memo Minister invorderingsrente beantwoording v0.9 voor verdere toelichting.

- Om inzichtelijk te maken welke wijzigingen zijn doorgevoerd is, in digidoc de track-changes versie toegevoegd. Concreet zitten de wijzigingen in de Kamerbrief op de volgende punten:
 - Blz 1, laatste alinea: "geen effect" vervangen door "rekening houden met streven".
 - Blz 2: Verwijzing brief updaten bovenaan blz 2.
 - Blz 2: Woordje "onbegrip" aanpassen door "zal bij burger tot vragen leiden".
 - Blz 2/3: UHT in aparte alinea opnemen onder kopje "wijze waarop wordt opgestart".
 - Blz 3: "Hier zullen" aanpassen in "Er zullen".
 - Blz 3: Toevoegen aan zinsnede persoonlijke betalingsregeling: "alleen"
 - Blz 4: Populatie 2016 en ouder in afzonderlijke alinea.
 - Blz 4: Voor de zomer specificeren in voor "zomerreces".
 - Blz 6: Toevoegen: 'waarbij gewezen wordt op het lopende wetstraject.'
 - Blz 6: toevoegen "inclusief het dan geldende invorderingspercentage".
 - Blz 7: Belang burger benadrukken en verwijzing naar voorbereidingstijd eruit.
 - Blz 7. Laatste zin eruit.
 - Kopje paragraaf "wijze waarop wordt opgestart" alinea omhoog.
 - Overall: Wat bedoelen we met invorderen benadrukken.
 - Overall: "rapport doenlijk invorderen". Naar verwijzen en verder weghalen.

Toelichting

- De CW schrijft voor dat enkel het verplichtingen- en uitgavenbedrag van de bij wet vastgestelde begroting als maximum geldt (artikel 2.3, vierde lid). Het ontvangstenbedrag geldt niet als maximum.
- Het nu voorgenomen beleid om de invorderingsrente tijdelijk op 0% te zetten leidt tot een ontvangstendering en niet tot een mutatie van de verplichtingen en uitgaven op de begroting van Financiën.
- Daarom is het nu niet nodig om het artikel 2.27, tweede lid, van de CW te gebruiken.
- Echter, op het moment dat er over de dekking besloten is (op 22 april bij de behandeling van de voorjaarsnota), is het waarschijnlijk dat er wel een uitgavenmutatie plaatsvindt om de mutaties van de invorderingsrente te dekken. Die verplichtingen- en uitgavenmutatie dient aan het parlement voorgelegd te worden, bij voorkeur via de eerste suppletoire begroting, maar indien dat te laat is om 1 juli te halen, door een incidentele suppletoire begroting, waar eventueel artikel 2.27, tweede lid, CW gebruikt dient te worden.
Dat kan nu echter niet bepaald worden omdat de dekking onderdeel is van de voorjaarsbesluitvorming.
- In het kader van actieve openbaarmaking van beslisnota's aan de Kamer dienen onderliggende beslisnota's aan de Kamer openbaar te worden gemaakt indien die Kamerbrief over wetgeving of beleidsvorming gaat. In deze Kamerbrief zit een stuk beleidsvorming in, namelijk het gedeelte van de spoedwet.

Inventarislijst

Nummer	Datum	Titel document
1	25-10-2021	Nota Stas TD - Stand van zaken invordering Toeslagen
2	19-11-2021	Nota Stas TD - Vervolgbespreking opstart invordering Toeslagen
3	10-2-2022	Nota Stas TD - Opstart invordering Toeslagen
4	15-3-2022	Nota Minister - Concept Kamerbrief opstart invordering Toeslagen
5	15-3-2022	Nota Stas TD - Concept Kamerbrief opstart invordering Toeslagen
6	24-3-2022	Nota Minister - Randvoorwaarden invorderingsrente
7	24-3-2022	Nota Stas TD - randvoorwaarden invorderingsrente

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.